

רשות ההגבלים העסקיים

דברי הסבר לתיקון ההוראות והגדרות כלליות לפטורי סוג

1. סעיף 4(5) להוראות וההגדרות הכלליות בנוסחו המקורי קובע כי :

"...לא יחול פטור סוג על הסכם הכולל, במישרין או בעקיפין כבילה באחד או יותר מעניינים אלה :
(5) הסדר שענינו הגשה או אי הגשה של הצעה למכרז או פרט כלשהו בתוכן הצעה."

כוונת סעיף קטן (5) הייתה לתיאום בין מתחרים המתאמים ביניהם שלא להגיש הצעות נפרדות במטרה לתאם את תוצאות המכרז ולתיאום למניעת הגשת הצעות מתחרות. תיאומים כאלה (Bid rigging) נחשב חמור במיוחד ובדין האמריקאי הוא אסור Per Se. במהלך התקופה אשר חלפה מאז כניסתם של כללי פטור הסוג לתוקף, חזרה רשות ההגבלים העסקיים ונשאלה האם יש לפרש את סעיף 4(5) כמונע תחולתם של כללי פטור הסוג על כל הסדר שענינו הגשת הצעה למכרז, אף אם מדובר במיזם משותף לגיטימי ופרו-תחרותי, אשר מטרתו הגשת הצעה משותפת של קבוצת מציעים למכרז (למשל, כאשר לכל צד יתרונות יחסיים בחלק מתחומי המכרז או שהצדדים רוצים לחלוק בסיכון הכלכלי).

לפיכך, מוצע להבהיר, כי אין הכוונה למנוע הגשת הצעה על ידי מיזם משותף לגיטימי המקיים את פטור הסוג בדבר מיזמים משותפים.

2. סעיף 8(2) להוראות וההגדרות הכלליות בנוסחו הנוכחי קובע כי :

"נעשה ההסכם בכתב ולא נכתבו בו תנאים שהתנה פטור הסוג לתחולתו – חזקה כי התנאים האמורים לא התקיימו."

הסעיף בנוסח זה מתפרש בעולם המעשה כאילו צריכים צדדים להסדר להעלות על הכתב בגוף ההסכם שביניהם את עובדת התקיימותן של נסיבות שונות, כדוגמת מספר המתחרים שלהם ונתחי השוק שלהם, על מנת שתתקיים החזקה כי תנאים אלה אכן התקיימו. כיוון שלא זאת היתה כוונת נוסח הפטור לכתחילה והניסיון לימד כי אין יתרון ביישומו של תנאי זה, אנו מציעים לבטלו. יצוין, כי בסעיף 4 לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי הפצה בלעדית) מוטלת חובה מהותית על המפיץ הבלעדי אשר מהווה תנאי לתחולת פטור הסוג וחובה זו שומה על הצדדים לכלול בכתב בגוף ההסכם : "רק אם המפיץ חויב בהסכם להפצה בלעדית להציע בעצמו... שירותי אחזקה ותיקון... ("). כמובן שאין בביטולו של סעיף 8(2) כדי לפגוע בחובה שבסעיף 4 לפטור הסוג להפצה בלעדית.

נוסח הפטור:

כללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות) (תיקון),

התשס"ב – 2002

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15א לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988¹ (להלן – החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מתקין כללים אלה אשר יחולו על כללי ההגבלים העסקיים הקובעים פטורי סוג:

<p>תוספת 1. בסעיף 1 לכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א
לסעיף 2001 (להלן – הכללים העיקריים) תתווסף ההגדרה: "מתחרה בפועל" -
ההגדרות מתחרה שאינו מתחרה בכוח.</p>	<p>תוספת 2. בסעיף 4 לכללים העיקריים בסופה של פסקה (5) יבוא: "זולת הסדר שעניינו
סעיף הגשה של הצעה משותפת למכרז אם מתקיימים בהסדר התנאים לפטור לפי
4 כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), התשס"א – 2001,
ובלבד שדבר שיתוף הפעולה צויין במפורש בהצעה שהוגשה למכרז."</p>
<p>תיקון 3. בסעיף 8 לכללים העיקריים, פסקה (2) – בטל.
סעיף 8</p>	

י"א תשרי, תשס"ג

17 ספטמבר, 2002

דליה איציק

שרת התעשייה והמסחר

דרור שטרומ

הממונה על הגבלים עסקיים

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ו, עמ' 149; התשנ"ח, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח) (תיקון),

התשס"ב – 2002

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15א לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988² (להלן – החוק), ובאישור הועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מתקין כללים אלה:

1. **תיקון סעיף 2** לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח התשס"א – 2001 (להלן – הכללים העיקריים), סעיף קטן (ד) – בטל.
2. **הוספת סעיף 2א** אחרי סעיף 2 לכללים העיקריים יבוא: **כבילות נלוות** 2א. "פטור זה יחול גם על הסכם לביצוע מחקר ופיתוח הכולל כבילות נוספות ובלבד שהכבילות הנוספות דרושות למימוש עיקרו של ההסכם ואין בהן כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המוצר או בחלק ממנו."

י"א תשרי, תשס"ג

17 ספטמבר, 2002

דליה איציק

שרת התעשייה והמסחר

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

² ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ו, עמ' 149; התשנ"ח, עמ' 53; התש"ס, עמ' 113.